

Asia: VN/17575/2021-OKM-72

Luonnos hallituksen esitykseksi SORA-säännösten muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne esitykseen sisältyvistä ehdotuksista

Helsingin kaupunki pitää ehdotuksia SORA-säännösten muutoksista kannatettavina ja myönteisinä tarkennuksina nykytilanteeseen nähden. Kokonaisuudessaan esitetty muutos on tervetullut, ja Helsingin kaupunki katsoo sen lisäävän oppilaitosturvallisuutta, mutta myös yhdenvertaisuutta.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan lupa- ja valvontavirastolle jatkossa annettava tieto vireillälönnön päättymisestä selkeyttää asiaa. Opiskelu-oikeuden peruuttamista koskevan asian vireille tulo ja vireillälönnön päättymisen ehdotetaan määriteltäväksi laissa.

Erityisen kannatettavana Helsingin kaupunki pitää opiskelijalta pyydettävää rikostaustaotetta, kun käytännön tehtäviin oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä sisältyy iäkkäiden tai vammaisten henkilöiden parissa työskentelyä. Tämä yhdenmukaistaa toimintatapaa työelämän kanssa. Lisäksi Helsingin kaupunki katsoo, että opiskelijan rikostaustaotteen pyytäminen tulee laajentaa koskemaan kaikkia asiakasryhmiä sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa. Tällä tavoin toimimalla lisätään potilas- ja asiakasturvallisuutta.

Helsingin kaupunki pitää opiskelijan oikeutta saada opiskelu-oikeuden peruuttamisen jälkeen ammatillisen koulutuksen järjestäjältä niin sanottua jälkiohjausta muuhun koulutukseen kannatettavana.

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä huumausainetestauksen toteutusta kansallisen ohjeistuksen mukaisesti, mutta tunnistaa toteutuksen resurssoinnin haasteellisuuden.

Ehdotus evätä opiskelijan osallistuminen koulutukseen liittyviin käytännön tehtäviin tai harjoitteluun kunnes hän esittää huumausainetestistä koskevan todistuksen, on Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan hyvä ehdotus. Helsingin kaupunki pitää myös asian käsittelyn aikaista opiskelu-oikeuden peruuttamista hyvänä. Menettelysäännön täsmentäminen on Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan tervetullut lisä. Samassa yhteydessä tulee täsmentää ammatillisesta koulutuksesta annetun lain menettelysäännöstä siitä, kuka on toimivaltainen päättämään opiskelijan määräämisestä poistumaan ja osallistumisoikeuden epämisestä.

Helsingin kaupunki katsoo, että tutkinnon osan suorittaminen SORA-tutkinnosta tulee selkeästi huomioida annettavassa ohjeistuksessa/lainsäädännössä. Tulevaisuuden työelämätarpeiden

näkökulmasta ristikkäinopiskelu eri tutkinnoista tulee lisääntymään. Tämä merkitsee myös sitä, että yhä useampi ei-SORA-tutkinnosta tai TUVA-koulutuksesta oleva opiskelija ottaa tutkinnon osan/osia SORA-alaisista tutkinnoista.

Helsingin kaupunki pitää opiskelijavalinnan yhteydessä tärkeänä, että koulutuksen järjestäjällä on tiedonsaantioikeus vireillä olevista tai päättyneistä SORA-prosesseista. Tällä voidaan ennaltaehkäistä vääriä henkilökohtaisia opintopolkuja, mikäli käy ilmi, että valinnan jälkeen opiskelijalla ei ole edellytyksiä, esimerkiksi liikenneturvallisuuden vuoksi, edetä opinnoissaan.

Kommentit ehdotusten vaikutuksista

Helsinki kaupunki katsoo, että ammatillisen koulutuksen opiskelijan oikeudesta saada jälkiohjausta hakeutumisessa muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin, voi olla haasteita resurssien näkökulmasta. Tällaisessa palveluihin ohjaamisessa opiskeluhoollon palvelut ja toimijat ovat keskeisiä.

Helsingin kaupunki katsoo, että tiedon saanti vireillä olevista tai päättyneistä SORA-prosesseista, tulee olla koulutuksen järjestäjälle ja ohjaajalle, joustavaa ja nopeaa, jotta viivettä henkilökohtaistamiseen tai tutkinnon osan opintojen aloittamiseen ei synny. Helsingin kaupunki katsoo, että rikosrekisterin pyytäminen ja tarkastaminen on mahdollista toteuttaa.

Mitä näkemyksiä teillä on ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulujen yhteisestä SORA-oppaasta?

Helsingin kaupunki pitää esitystä SORA-oppaiden yhdistämiseksi koulutuksen järjestäjille ja korkeakouluille yhteiseksi SORA-oppaaksi kannatettava asiana. Mikäli yhteiseen oppaaseen päädytään, tulee koulutusten erityisyydet olla Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan selvästi käyttäjälle näkyvillä.

Muut huomiot esitysluonnoksesta

-

Vesa Heidi
Helsingin kaupunki, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala